Підтримку надає:
Федеральне міністерство продовольства і сільського господарства
на підставі рішення Німецького Бундестагу

Німецько-український агрополітичний діалог

при Національній асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України ДОРАДА

Агрополітичний звіт APD/APB/07/2022

Розвиток аграрної статистики: пропозиції та можливості для врахування територіальних громад в системі статистичної звітності України з урахуванням німецького та європейського досвіду

Олександр Перехожук

Київ, травень 2022 року

Виконавці
IAK AGRAR CONSULTING
AFC AGRICULTURE & FINANCE CONSULTANTS
iamo Leibniz-Institut für Agrarentwicklung in Transformationsökonomien
GFA CONSULTING GROUP Gereralbeauftragter BMEL Büro Berlin

Контакти:
АПД Україна
вул. Рейтарська, 29-б,
01030 Київ
info@apd-ukraine.de
www.apd-ukraine.de

Про проєкт «Німецько-український агрополітичний діалог» (АПД)

Проєкт «Німецько-український агрополітичний діалог (АПД)» реалізується за підтримки Федеральним Міністерством продовольства та сільського господарства (BMEL) з 2006 року і наразі до 2024 року та за його замовленням через виконавця ТОВ ГФА Консалтинг Груп, а також робоче співтовариство, яке складається з ТОВ ІАК Аграр консалтинг (ІАК), Лейбніц-Інституту аграрного розвитку в країнах з перехідною економікою (ІАМО) та ТОВ ТОВ АФЦ Агрікалчер енд Файненс Консалтантс.

Реципієнтом проекту виступає Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України «Дорада». При реалізації важливих заходів для розвитку ринку землі, використання державних земельних площ та приватизації АПД працює у кооперації з ТОВ з управління та реалізації земель (BVVG). Бенефіціаром проекту виступає Міністерство аграрної політики та продовольства України.

Проєкт має підтримувати Україну в питаннях розвитку сталого сільського господарства, ефективної переробної промисловості та підвищення міжнародної конкурентоспроможності відповідно до принципів ринкової та регуляторної політик та з урахуванням потенціалу розвитку, який виникає в рамках Угоди про Асоціацію між ЄС та Україною. З цією метою Проєкт має надавати інформацію про німецький, зокрема, східнонімецький, а також міжнародний, європейський досвід з розробки рамкових аграрно-політичних умов, а також з організації відповідних аграрно-політичних установ.

Німецько-український агрополітичний діалог

www.apd-ukraine.de

Автор
Др. Олександр Перехожук

Дисклеймер
Це дослідження публікується за відповідальності Німецько-українського агрополітичного діалогу (АПД). Будь-які точки зору та результати, висновки, пропозиції чи рекомендації в дослідженні належать авторам і не обов'язково збігаються з думкою АПД.

© 2022 Німецько-український агрополітичний діалог
Всі права захищено.

Зміст

Перелік скорочень: 4

Основні підсумки та висновки дослідження 5

1. Постановка проблем і цілей дослідження 6

2. Аграрна статистики в системі статистичної звітності Німеччини 10

2.1. Законодавство Німеччини і правової акти ЄС щодо аграрної статистики 10

2.2. Завдання Федеральної статистичної служби Німеччини 11

2.3. Поширення статистичних даних в Німеччині 12

3. Статистика громад в системі статистичної звітності Німеччини 13

3.1. Громади як адміністративна одиниця громадського самоврядування ... 13

3.2 Система статистичної звітності громад Німеччини 14

3.3 Статистика громад в статистичному щорічнику Німеччини 15

4. Роль і взаємозв'язок аграрної статистики і політики 16

4.1 Статистичний щорічник продовольства, сільського та лісового господарства Федеративної Республіки Німеччини 17

4.2 Статистика громад в статистичному щорічнику з продовольства, сільського та лісового господарства Німеччини 18

4.2.1 Статистика громад в щорічнику за 2021 рік 18

4.2.2 Статистика громад в щорічнику за 2015 рік 19

4.2.3 Статистики громад в щорічнику за 2001 рік 20

4.3 Аграрний звіт Федерального уряду Німеччини 21

Підсумки, пропозиції та рекомендації 22

Перелік використаної літератури 23

Додатки 25

Рисунок 1 25

Таблиця 1 26

Таблиця 2 27

Таблиця 3 28

Таблиця 4 29

Таблиця 5 30

Таблиця 6 31

Таблиця 7 31

Таблиця 8 32

Таблиця 9 33

Перелік скорочень:

API	Інтерфейс прикладного програмування (англ. Application Programming Interface – API)
BLE	Федеральне управління сільського господарства та продовольства (нім. Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung – BLE),
BMEL	Федеральне міністерство продовольства та сільського господарства (нім. Bundesministerium für Ernährung und Landwirtschaft – BMEL))
ELER	Європейський сільськогосподарський фонд розвитку сільських районів (нім. Europäische Landwirtschaftsfonds für die Entwicklung des ländlichen Raums – ELER)
GAP	Спільна сільськогосподарська політика (нім. Gemeinsame Agrarpolitik - GAP)
ILE	Комплексний (інтегрований) розвиток сільських територій (нім. Integrierte ländlichen Entwicklung – ILE)
ILEK	Інтегровані концепції розвитку села (Integrierte ländliche Entwicklungskonzepte – ILEK)
SDGs	Цілі сталого розвитку (англ. Sustainable Development Goals – SDGs)
StBA	Федеральна статистична служба Німеччини (нім. Statistisches Bundesamt – StBA)
ДСС	Державне статистичне спостереження
ЕС	Європейський Союз
Євростат	Статистична служба Європейського Союзу
ЄСС	Європейська статистична система
КАТОТТГ	Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад
КОАТУУ	Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України
ОТГ	Об’єднана територіальна громада
САП	Спільна сільськогосподарська політика
СРП	Статистичний реєстр підприємств
ТГ	Територіальних громад
ФАО	Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (англ. Food and Agriculture Organization of the United Nations - FAO)

ОСНОВНІ ПІДСУМКИ ТА ВИСНОВКИ ДОСЛІДЖЕННЯ

З підписання Угоди про асоціацію між Україною і ЕС було розпочато реформу децентралізації в Україні, яка охоплює адміністративно-територіальну реформу і фінансову форму. В частині імплементації Угоди про асоціацію між Україною і ЕС закладені питання реформування і гармонізації української системи аграрної статистики в Україні. Процеси децентралізації і імплементації Угоди про асоціацію стали новим поштовхом для розвитку аграрної статистики та забезпечення врахування статистики новоствореної адміністративно-територіальної одиниці — територіальної громади — і розвитку статистики громад.

Вивчення досвіду Німеччини та інших країн ЕС щодо ведення державних статистичних спостережень і поширення статистичних даних аграрної статистики і статистики громад включаючи питання нормативно-правової бази стало особливо актуальним і вимагає проведення ретельних досліджень, а також організації обміну досвідом між науковими установами та державними органами на рівні Федерального міністерства продовольства та сільського господарства Німеччини і Міністерства аграрної політики та продовольства України, а також на рівні Федеральної статистичної служби Німеччини і Державної статистичної служби України.

Вивчення німецького досвіду вказує на суттєві відмінності, з одного боку, між системи статистичної звітності аграрної статистики і статистики громад в Україні і Німеччині, а з іншого боку, в підготовці випуску і поширенні статистичних даних аграрної статистики і статистики громад. При цьому необхідно підкреслити, що статистика громад в Україні знаходиться в стадії зародження і потребує особливої уваги при її створенні.

Аграрна статистика України має досить потужний історичний досвід особливо в організації проведення державних статистичних спостережень. Сьогодні департаментом статистики сільського господарства та навколишнього середовища Державної служби статистики України започатковано комплекс заходів щодо імплементації Угоди про асоціацію між Україною і ЕС в частині гармонізації державних статистичних спостережень.

На основі порівнялого аналізу німецького досвіду і актуальних процесів децентралізації та стану розвитку аграрної статистики та статистики громад в Україні можна підвести підсумок результатів дослідження та зробити такі висновки:

1) На відміну від Німеччини всю відповідальність за проведення державних статистичних спостережень і аграрну статистику в Україні несе департамент статистики сільського господарства та навколишнього середовища Державної служби статистики України.
2) На відміну від Німеччині сфера організації діяльності аграрної статистики в Україні регламентується Законом України «Про державну статистику».
3) В Німеччині сфера діяльності аграрної статистика регулюється додатковим законом про аграрну статистику, який дає можливість врахувати особливості

проведення статистичних спостережень в сільському господарстві і організації статистичної звітності сільськогосподарських підприємств на основі статистичного реєстру підприємств (СРП) в сільському господарстві.

4) В Німеччині за підготовку, випуск і поширення статистичної звітності відповідає Федеральне міністерство продовольства та сільського господарства Німеччини.
5) В Німеччині Федеральне міністерство продовольства та сільського господарства відповідає також за підготовку Аграрного звіту Федерального уряду Німеччини для звіту перед парламентом.
6) В Німеччині за поширенням аграрної статистики відповідають: (i) Федеральна статистична служба Німеччини у співпраці із статистичними службами федеральних земель і (ii) Федеральне міністерство продовольства та сільського господарства.

1. Постановка проблем і цілей дослідження

В 2014 році в Україні була розпочата реформа децентралізації. Децентралізація передбачає, з однієї сторони, реформування та територіальну реорганізацію органів державної влади в Україні зі створенням нового державного суб'єкта (органу) місцевого самоврядування — територіальної громади (або об'єднаної територіальної громади — ОТГ), і з іншої сторони, передачу повноважень і фінансових ресурсів від центральних державних органів влади до місцевих державних органів самоврядування — територіальної громади. В основі децентралізації в Україні лежать дві реформи: (i) адміністративно-територіальна реформа і (ii) фінансова реформа або фінансова децентралізація.

В процесі адміністративно-територіальної реформи в Україні починаючи із 2015 року шляхом об'єднання близько 12 000 сільських, селищних і міських рад в т. ч. 10 279 сільських рад було утворено 1 469 територіальних громад (ТГ). Згідно Постанови № 3650 «Про утворення та ліквідацію районів» від 17 липня 2020 року, Верховна Рада України ліквідувала 490 районів і утворила 136 нових районів.

В процесі фінансової реформи або фінансової децентралізації були внесені зміни до Податкового та Бюджетного кодексів створено механізми наповнення місцевий бюджетів об'єднаних територіальних громад за рахунок 60% податку на доходи фізичних осіб та 100% податкових надходження від єдиного податку, податку на прибуток підприємств і фінансових установ комунальної власності та податку на майно (нерухомість, земля, транспорт).

Згідно змін і доповнень до Закону Верховної Ради України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 року № 280/97-ВР в главі 2 «Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад», згідно Закону Верховної Ради України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 року № 157-VIII, згідно Закону Верховної Ради України «Про

внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад» від 16.04.2020 року № 562-IX повноваження центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ) включаючи надання адміністративних послуг, включаючи державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, речових прав на нерухоме майно, місця проживання фізичних осіб передано виконавчим органам - радам сільських, селищних, міських громад.

У зв’язку з прийняттям Постанови Верховної Ради України від 17.07.2020 № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів» класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ) втратив чинність. Згідно Наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 26.11.2020 № 290 замість КОАТУУ затверджено кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад (КАТОТТГ).

З початком проведення реформи децентралізації в Україні і створенням нової адміністративно-територіальної одиниці — територіальних громад, Державна служби статистики України і Міністерство розвитку громад та територій України започаткували реорганізацію і адаптацію проведення державних статистичних спостережень в Україні у відповідності до імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. В Главі 5 «Статистика» Угоди про асоціацію приділяється особлива увага співробітництву між Україною і ЕС з питань статистики. В Статті 356 Угоди про асоціацію передбачено, що співробітництво спрямовується на посилення надійної правової бази, належної політики поширення даних і гармонізації української статистичної системи з Європейською статистичною системою (ЄСС). В Статті 357 Угоди про асоціацію передбачено, що Україна і ЕС співробітничають в рамках ЄСС, де Євростат є статистичним органом ЄС. Співробітництво зосереджується на таких сферах: (a) демографічна статистика, зокрема переписи; b) статистика сільського господарства, зокрема сільськогосподарські переписи та статистику навколишнього середовища; c) бізнес статистика, зокрема бізнес-реєстри та використання адміністративних джерел для статистичних цілей; d) енергетика, зокрема енергобаланси; e) національні рахунки; f) статистика зовнішньої торгівлі; g) регіональна статистика; h) загальна система управління якістю всіх процесів виробництва та поширення статистичної продукції. Всі ці сфери відносяться до компетенції аграрної статитсики.

У зв’язку із зобов'язанням України щодо імплементації статті 355 Глави 5 «Статистика» розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію між Україною і ЄС у частині питань щодо гармонізації української аграрної статистики департамент статистики сільського господарства та навколишнього середовища Державної служби статистики України провів ряд заходів щодо реформування проведення державних статистичних спостережень (ДСС) в Україні.

За період з 2015 по перше півріччя 2022 року Державна служба статистики України видала 134 наказів в т. ч. в 2019 – 30, 2020 – 21, 2021 – 28, і в першому півріччі 2022 року – 12 наказів щодо реформування аграрної статистики України та організації проведення державних статистичних спостережень в галузі сільського господарства. На підставі Наказу Державної служби статистики № 168 від 25.06.2021 втратив чинність Наказ Державної служби статистики від 25.09.2015 № 219 «Про затвердження форм державних статистичних спостережень з питань сільського та рибного господарства» із змінами, внесеними згідно з Наказами Державної служби статистики № 331 від 16.11.2015, № 346 від 27.11.2015, № 103 від 24.06.2016, № 170 від 17.07.2017, № 174 від 18.07.2017, № 125 від 06.07.2018, № 132 від 06.07.2018, № 219 від 21.07.2020 і № 167 від 25.06.2021.

За період з 2000 року по перше півріччя 2022 року Державна служба статистики України видала 7 наказів щодо ведення погосподарського обліку та показники розвитку сільських, селищних, міських рад у галузі сільського господарства, включаючи:

(1) Наказ Державної служби статистики «Про затвердження Інструкції з ведення погосподарського обліку в сільських, селищних та міських радах» №56 від 11.04.2016.
(2) Наказ Державної служби статистики «Про затвердження типових форм первинної облікової документації для сільських, селищних та міських рад» №340 від 24.11.2015.
(3) Наказ Державного комітету статистики України "Про внесення змін до Інструкції щодо заповнення форми державного статистичного спостереження № 6-сільрада "Окремі показники розвитку сільських, селищних, міських рад у галузі сільського господарства на 1 січня 200_ року" №47221.11.2012 (втратив чинність)
(4) Наказ Державного комітету статистики України "Про затвердження Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження щодо окремих показників розвитку сільських, селищних, міських рад у галузі сільського господарства" №247 від 30.09.2011 (втратив чинність).
(5) Наказ Державного комітету статистики України "Про затвердження Інструкції з ведення погосподарського обліку в сільських, селищних та міських радах" №491 від 08.12.2010 (втратив чинність).
(6) Наказ Державного комітету статистики України "Про затвердження типових форм первинної облікової документації для сільських, селищних та міських рад" №418 від 11.10.2010 (втратив чинність).
(7) Наказ Державного комітету статистики "Про затвердження форм погосподарського обліку та Інструкції з ведення погосподарського обліку в сільських, селищних та міських радах" 18.04.2005 №95 (втратив чинність).

Із 7 Наказів Державної служби статистики щодо ведення погосподарського обліку та показники розвитку сільських, селищних, міських рад у галузі сільського господарства втратили чинністьу. Згідно Наказу Державної служби статистики № 340 від 24.11.2015 затверджено та введено в дію з 01.01.2016 року дві типові форми первинної облікової документації для сільських, селищних та міських рад громад, включаючи форма № 1 «Облікова картка об'єкта погосподарського обліку» і форма № 3 «Список осіб, яким надані земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства із земель міських поселень».

У зв'язку із децентралізацією створенням нової адміністративно-територіальної одиниці — територіальної громади, численними змінами в організації і проведенні державних статистичних спостережень у галузі сільського та рибного господарства, а також імплементації Угоди про асоціацію між Україною і ЕС постає ряд питань щодо реформування та гармонізації української системи аграрної статистики в Україні. Згідно перерозподілом адміністративних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад постає також питання організації статистичної роботи статистичних органів України на національному і регіональному рівні, включаючи рівень областей і районів, а також на рівні новоствореної адміністративної одиниці — територіальної громади. Враховуючи те, що сфера діяльності аграрної статистики в сільських, селищних та міських радах новостворених адміністративно-територіальної одиниці — територіальної громади регламентується законодавчими і нормативно-правовими актами, постають також питання щодо нормативно-правової бази країн ЄС в т. ч. і Німеччини щодо ведення погосподарського обліку в сільських радах громад.

Досвід Німеччини і Європейського Союзу може допомогти знайти шляхи і сприяти вирішенню питань розвитку аграрної статистики і статистики територіальних громад в системі статистичної звітності України, а також створити та посилити надійну правову бази і належну політику поширення статистичних даних в Україні. Цілі цього дослідження характеризуються пошуком відповідей на три основні питання:

(1) Якими законодавчими і нормативно-правовими актами регламентується сфера діяльності аграрної статистики і статистики громади в Німеччині?
(2) Яким чином організовано сфера діяльності і система статистичної звітності аграрної статистики, проведення державних статистичних спостережень, а також поширення статистичної даних і інформації на рівні адміністративно-територіальних одиниць — територіальних громад в Німеччині?
(3) Яким чином організована сфера діяльності і система статистичної звітності громад та статистики громад і поширення статистичних даних і інформації на рівні адміністративно-територіальних одиниць — територіальних громад в Німеччині?

2. Аграрна статистики в системі статистичної звітності Німеччини

2.1. Законодавство Німеччини і правової акти ЄС щодо аграрної статистики

Сфера організації діяльності аграрної статистики Німеччини включає порядок надання статистичної звітності підприємствами різних організаційно-правових форм господарювання і форм власності в галузях агропромислового комплексу (АПК), включаю чи сільське, лісове, водне господарства, а також галузі переробної і харчової промисловості, і торгівлі сільськогосподарської продукцією і продовольчими товарами, а також матеріально-технічними засобами. Проведення статистичних спостережень, обробки статистичної звітності і публікації статистичних даних державними органами влади (включаючи федеральними міністерствами на федеральному рівні Федеральна статистична служба (нім. Statistisches Bundesamt) і міністерствами федеральних земель на регіональному рівні, статистичними службами) регламентується національним (федеральним) законодавством, в т. ч. законами, постановами і кодексами у відповідності і узгодженості з нормативно-правовими актами ЄС.

В Німеччині аграрна статистика займає особливе місце в ситемі держаної статистики. Основу організації діяльності сфери статистики, в т. ч. і аграрної статистики закладено в законі про статистику для федеральних цілей або коротко федерального закону про статистику (нім. Gesetz über die Statistik für Bundeszwecke (Bundesstatistikgesetz – BstatG www.gesetze-im-internet.de). Додатково до цього закону є закон про аграрну статистику (нім. Gesetz über Agrarstatistiken), який регламентує безпосередньо організацію сфери діяльності та ведення аграрної статистики в Німеччині. Крім того, аграрна статистика регламентується також кодексом харчових продуктів та кормів і ще чотирма законами, а також постановами і інструкціями. До переліку законів, що регулюють аграрну статистики Німеччини, відносяться такі закони:

(1) Закон про статистику для федеральних цілей від 22.01.1987 (нім. Gesetz über die Statistik für Bundeszwecke (BstatG) vom 22.01.1987 www.gesetze-im-internet.de/bstatg_1987/BJNR004620987.html)

(2) Закон про аграрну статистику від 15.03.1989 (нім. Gesetz über Agrarstatistiken (Agrarstatistikgesetz - AgrStatG vom 15.03.1989) www.gesetze-im-internet.de/agrstatg/BJNR004690989.html)

(3) Закон про сільське господарство від 9 вересня 1955 року. (нім. Landwirtschaftsgesetz (LwG) vom 09. September 1955). http://www.gesetze-im-internet.de/lwg/BJNR005650955.html)

(4) Закон про реєстрацію підприємств з утримання курей-несучок від 12.09.2003 (нім. Gesetz über die Registrierung von Betrieben zur Haltung von Legehennen (LegRegG) vom 12.09.2003 www.gesetze-im-internet.de/legregg/)

(5) Закон про рівність необроблених и оброблених земель сільськогосподарського призначення від 10.07.1995 (нім. Gesetz zur Gleichstellung stillgelegter und landwirtschaftlich genutzter Flächen vom 10.07.1995 www.gesetze-im-internet.de/fglg/BJNR091000995.html)

(6) Закон про виноробство від 08.07.1994 (нім. Weingesetz vom 8.07.1994 (BGBl. I S. 66) www.gesetze-im-internet.de/weing_1994/BJNR146710994.html)
(7) Кодекс харчових продуктів і кормів від 01.09.2005 (нім. Lebensmittel- und Futtermittelgesetzbuch vom 01.09.2005 www.gesetze-im-internet.de/lfgb/BJNR261810005.html)

Для забезпечення виконання законів в сфері організації діяльності аграрної статистики в Німеччині чинні такі постанови і інструкції, в т. ч. і федерального міністерства продовольства, сільського господарства та захисту прав споживачів:

(1) Постанова про аграрну статистику від 10.11.2015 (нім. Agrarstatistikverordnung (AgrStatV) vom 10.11.2015 www.gesetze-im-internet.de
(2) Постанова про внесення змін до Постанови про аграрну статистику та Постанови про виноробство від 29.12.2021 (нім. Verordnung zur Änderung der Agrarstatistikverordnung und der Weinverordnung vom 29.12.2021)
(3) Загальна адміністративна інструкція щодо здійснення спеціального визначення врожаю від 23.07.1997 (нім. Allgemeine Verwaltungsvorschrift zur Durchführung der Besonderen Ernteermittlung vom 23. Juli 1997 www.verwaltungsvorschriften-im-internet.de
(4) Постанова про реєстр підприємств курей-несучок від 6.10.2003 (нім. Legehennenbetriebsregisterverordnung vom 6. Oktober 2003 www.gesetze-im-internet.de/legregv/BJNR196900003.html)
(5) Постанова про запровадження статистики огляду тварин на забій та м'ясного від 28.09.2006 (нім. Verordnung über die Durchführung einer Statistik über die Schlachttier- und Fleischuntersuchung vom 28.09.2006 www.gesetze-im-internet.de/flustatv/BJNR218700006.html)

2.2. Завдання Федеральної статистичної служби Німеччини

Федеральна статистична служба Німеччини (нім. Statistisches Bundesamt – скорочено StBA – або часто також скорочення – Destatis від Німецька система статистичної інформації (нім. Deutsches Statistik-Informationssystem) www.destatis.de) підпорядкована Федеральному міністерству внутрішніх справ (нім. Bundesministeriums des Innern). Федеральна статистична служба тісно співпрацює із статистичними земельними службами 16 федеральних земель, в т.ч. і наприклад із статистичною земельною службою Саксонії-Ангальт (нім. Statistisches Landesamt Sachsen-Anhalt – https://statistik.sachsen-anhalt.de/).

Федеральна статистичною службою Німеччини є першим джерелом для отримання офіційних статистичних даних про суспільство, економіку, навколишнє середовище та державу. Статистичні дані є нейтральними, об'єктивним та технічно незалежними. Статистичні дані є основою для розвитку демократичних засад і засновані на фактах, що сприяє прийняттю обґрунтованих економічних і аграрно-політичних рішень.

Завдання Федеральної статистичної служби Німеччини визначенні Федеральним закон про статистику і полягають в наданні та поширенні статистичної інформації всім, політичним колам, державним і адміністративним органам влади місцевого

самоврядування, науковим та дослідницьким установам, засобам масової інформації, підприємства (організації) в сфері бізнесу, міжнародним організаціям та фізичним особам - громадянам. Оскільки держава та адміністрація в Німеччині організовані на федеральній основі, федеральної статистичної служби проводить загальнонаціональну статистику разом із статистичними службами федеральних земель Німеччини (нім. Statistischen Landesämter Deutschlands www.destatis.de/DE/Service/StatistischesAdressbuch/landesaemter.html?nn=214296). Тому федеральна статистика в основному організована децентралізовано.
Система статистичної звітності службової (офіційної) аграрної статистики Німеччини, з однієї сторони, взаємопов'язана з системою статистичної звітності всіх галузей економіки і національних рахунків країни, і, з іншої сторони, є невід'ємною частиною системи статистичної звітності аграрної статистики Європейського Союзу (ЄС). Взаємопов'язаність і цілісність статистичної звітності забезпечує порівняння та співставлення статистичних даних різних галузей економіки на різних рівнях: на федеральному (національному) рівні, на регіональному (федеральних земель) рівні, на рівні районів, а також на рівні громад. Система статистичної звітності аграрної статистики країн ЄС побудована аналогічно. Це дає можливість також проводити співставлення статистичних даних не лише між країнами ЄС на (національному) рівні, але й на регіональному рівні, або на рівні районів, або навіть на рівні громад країн ЄС.

2.3. Поширення статистичних даних в Німеччині

Статистичні данні поширюються на офіційному веб-сайті Федеральної статистичної служби Німеччини (www.destatis.de) у формі відкритих даних як в друкованому так і електронному вигляді. На веб-сайті статистичні дані систематизовані за темами: (i) суспільство та навколишнє середовище, (ii) економіка, (iii) галузі і компанії, (iv) праця, (v) держава і (vi) федеральні землі і регіони. Для поширення статистичних даних Федеральна статистична служба Німеччини має додатково Центральну базу даних GENESIS-Online (www.destatis.de/DE/Service/Datenbanken/_inhalt.html). Центральну базу даних GENESIS-Online містить широкий спектр тем із детальними технічними результатами офіційної статистики. Зареєстровані клієнти можуть безкоштовно використовувати додаткові опції, наприклад, складання та збереження окремих таблиць (https://www-genesis.destatis.de/genesis/online). Крім того, користувачі можуть також скористуватися веб-сервісом GENESIS за допомогою інтерфейс програмування API для автоматизованої підготовки і обробки вмісту бази даних (https://www-genesis.destatis.de/genesis/).

На офіційному веб-сайті «Регіональна база даних Німеччини» (www.regionalstatistik.de/genesis/online/logon) у співпраці між Федеральною статистичною службою Німеччини і Статистичними земельними службами Федеральних земель Німеччини оприлюднюються детальні щорічні результати офіційної статистики на регіональному рівні, включно до рівня громади. Статистичні дані Федеральною статистичною службою Німеччини і Статистичними земельними

службами Федеральних земель Німеччини поширюються спільно на додатковому онлайн-порталі (www.statistikportal.de) статистичних даних на федеральному (національному) рівні та різних регіональних рівнях, включаючи рівні федеральних земель, районів та рівень громад.

Крім того Федеральною статистичною службою Німеччини пропонує ряд спеціалізованих баз даних, наприклад, Базу даних перепису населення (нім. Zensus-datenbank). У цій базі даних перепису оприлюдненні детальні результати щодо населення всіх громад, інформацію з перепису будинків і житлових будинків та багато інших даних про населення Німеччини за переписом 2011 року.

При Федеральній статистичній службі Німеччини є також Центр дослідження даних (нім. Forschungsdatenzentrum), який надає науковцям доступ до офіційних мікроданих. Це робиться, з одного боку, шляхом отримання стандартизованих файлів наукового використання, а з іншого боку, за допомогою робочих станцій запрошених науковців у Вісбадені, Бонні, Берліні та Франкфурті-на-Майні. Дослідницький центр даних також надає файли загального користування (англ. Public Use Files) і так звані «кампус файли» (англ. Campus Files). Також можна використовувати віддалений доступ до даних.

Федеральна статистична служба Німеччини оприлюднює на веб-сайті (www.destatis.de/DE/Themen/Querschnitt/Jahrbuch/_inhalt.html) у друкованому вигляді в форматі pdf - Статистичний щорічник Німеччини (нім. Statistisches Jahrbuch Deutschland).

3. Статистика громад в системі статистичної звітності Німеччини

3.1. Громади як адміністративна одиниця громадського самоврядування

У політичній системі Німеччини громади (нім. Gemeinde) є найнижчим рівнем адміністративної структури та адміністративною одиницею громадського самоврядування і мають правосуб'єктність місцевої влади. Громади мають територіальний суверенітет і «універсальну юрисдикцію». Громади несуть принципову відповідальність за всі питання, що стосуються їхньої території. Діяльність громад регулюється законами федеральних земель і федеральним законодавством. В громадах діє принцип «загального членства»: це означає членство всіх осіб у (територіальному) адміністративному органі. Для фізичних осіб членство визначається за місцем проживання, для юридичних – за місцем реєстрації підприємства. На громади не поширюється закон про неплатоспроможність, що забезпечує довгострокову життєдіяльність та існування громади.

Згідно статті 70 Основного закону Федеративної Республіки Німеччина (нім. Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland) законодавча юрисдикція і регулювання статутів громад (нім. Gemeindeverfassung) належить федеральним землям (нім. Bundesländern). Федеративна Республіка Німеччина (нім. Bundesrepublik Deutschland) є федеративною республікою, і в своєму складі має 16

федеральних земель, включаючи дві федеральні землі-міста Берлін і Гамбург як політико-адміністративні території. В своєю чергу федеральний земель поділені на 439 сільських районів (нім. Kreise) і міських округів (нім. kreisfreie Städte). Станом на січень 2022 року в Німеччині налічується 10 787 громад, 2 054 з яких є містами. Наприклад, громада міста Галле (Заале) у федеральній землі Саксонія-Ангальт (www.stadte-gemeinden.de/kreisfreie-stadt-halle-saale.html) або громада Огорн федеральній землі Саксонія (www.stadte-gemeinden.de/gemeinde-ohorn.html).

Закон про реорганізацію фінансів громад від 08.09.1969 (нім. Gesetz zur Neuordnung der Gemeindefinanzen) регулює розподіл частки громади від податку на прибуток, від податку на додану вартість, і розподіл інших податків, а також співпрацю між Федеральною статистичною службою та статистичними службами федеральних земель щодо передачі статистичних результатів.

3.2 Система статистичної звітності громад Німеччини

Федеральна статистична служба Німеччини у співпраці із статистичними службами федеральних земель в розділі регіональної статистики (www.destatis.de) веде онлайн довідник громад Німеччини з офіційною назвою «Інформаційна система довідника громад» (нім. Gemeindeverzeichnis-Informationssystem GV-ISys www.destatis.de). За допомогою онлайн-запиту в «Інформаційна система довідника громад» можна отримати відповідну інформацію про кожній громаді Німеччини – наприклад, кількість мешканців, площу, офіційний ключ громади (AGS), поштовий індекс та адресу громад. Інформаційна система довідникв громад (GV-ISys) використовується всіма політично самостійними громадами Німеччини.

Інформаційна система довідника громад (GV-ISys) використовується у федеральних і державних статистичних управліннях з 2007 року характеризує повний регіонального поділу адміністративної структури Німеччини включаючи, регіональні та територіальні одиниць кожної політично самостійної громади Німеччини за такими адміністративними ознаками або особливостей:

- Офіційний регіональний код (нім. Amtlicher Regionalschlüssel - ARS)
- Офіційний код громади (AGS) (нім. Amtliche Gemeindeschlüssel - AGS)
- Офіційна назва громади (нім. Amtliche Gemeindebezeichnung)
- Поштовий індекс адміністративного місцезнаходження громади
- Площа (в км²)
- Населення (усього/чоловіки/жінки)
- Структурні типи населених пунктів, такі як просторове планування регіонів або ступінь урбанізації.
- Ключовий номер судових округів (нім. Gerichtsbezirke)
- Ключовий номер округів податкової служби (нім. Finanzamtsbezirke)
- Ключовий номер округів служби зайнятості (нім. Arbeitsamtsbezirke)
- Ключовий номер виборчих округів Бундестагу (нім. Bundestagswahlkreise)

Поряд із вищезгаданими адміністративними ознаками та особливостями також неадміністративний поділ територій (так званих територіальних одиниць)

становлять важливу основу для територіального планування місцевості, проведення наукових досліджень і прийняття економічних і політичних рішень. Тому ряд неадміністративних територій розроблені різними установами для федерального планування на федеральному (національному) рівні та регіонального планування на рівні федеральних земель.

Особливу форму структурування неадміністративних територій представляють структурну типізація поселень (територій), в т. ч. регіональні, районні, міські і громадські типи територій, розроблені Федеральним інститутом досліджень будівництва, містобудування та просторового розвитку (нім. Bundesinstitut für Bau-, Stadt- und Raumforschung - BBSR). Такий підхід типізації територій служать для проведення порівняльного спостереження за процесами територіального розвитку, вивчення і аналізу соціальних, економічних та екологічних умов на основі територіальної диференціації населення і структур поселення. Основою для типізації поселень (територій) складають такі адміністративні одиниці як громади та райони. Федеральне міністерство транспорту та цифрової інфраструктури (Bundesministerium für Verkehr und digitale Infrastruktur - BMVI) у співпраці з Федеральним інститутом досліджень будівництва, містобудування та просторового розвитку (нім. Bundesinstitut für Bau-, Stadt- und Raumforschung - BBSR) розробили також типи мобільності, які також включені в інформаційну систему довідника громад (GV-ISys) починаючи із 2016 року.

За допомогою онлайн-запиту в «Інформаційна система довідника громад» можна отримати статистичні дані про площу, населення та щільність населення в розрізі кожної окремої громади.

3.3 Статистика громад в статистичному щорічнику Німеччини

Статистичний щорічник Німеччина містить у першому розділі 1 Географія та клімат географічне положення крайньої північної, південної, західної і східної громади в Німеччині з їх східною довготою і північною широтою (див. рисунок 1 в додатку або Статистичний щорічник Німеччина 2019, с. 13).

За даними таблиці «2.1.6 Адміністративний поділ Німеччини 2018» представленій в розділі 2 «Населення, сім'ї, форми життя» статистичного щорічника Німеччина загальна чисельність громад в Німеччині (див. Статистичний щорічник Німеччина 2019, с. 29). В 2018 році чисельність громад склала 11 014 громад, з них громад-міст (див. таблицю 1 в додатку). В адміністративному поділі Німеччини є 19 адміністративних округів (нім. Regierungsbezirke), з них 4 адміністративні округи в федеральній землі Баден-Вюртемберг (нім. Baden-Württemberg), 7 в федеральній землі Баварія (нім. Bayern), 3 в федеральній землі Гессен (нім. Hessen) і 5 в федеральній землі Північний Рейн-Вестфалія (нім. Nordrhein-Westfalen). Адміністративний поділ складається в цілому по Німеччині із 401 адміністративного району, з них 107 районів міського значення (нім. kreisfreie Städte) і 294 районів сільського значення (нім. Landkreise).

В таблиці «2.1.7 Райони і громади» представлені статистичні данні чисельності адміністративних районів і громад за період з 1990 по 2018 роки (див. Статистичний щорічник Німеччина 2019, с. 29). В порівнянні з 1990 роком чисельність адміністративних районів в Німеччини скоротилася із 543 до 401 району, з них з 117 до 107 районів міського значення і з 426 до 294 районів сільського значення. Кількість громад скоротилася з 16 128 до 11 014 громад (див. таблицю 2 в додатку).

В таблиці «2.6.1 «Приватні домогосподарства за чисельністю осіб, (федеральними) землями та категоріями розміру громад» представлені статистичні дані чисельність приватних домогосподарств загалом та змінами у відсотках у порівняні з 1991 роком (див. Статистичний щорічник Німеччина 2019, с. 59). Дані цієї таблиці включають додатково чисельність одноособових домогосподарства та багатоособових домогосподарства і їх частку у відсотках до загальної чисельності приватних домогосподарств, а також загальна чисельність членів домогосподарств і чисельність членів на домогосподарство за період з 1991 по 2018 роки у розрізі федеральних земель та категоріями розміру громад менше 5 000 мешканців громади, від 5 000 до 20 000 мешканців, від 20 000 до 100 000 мешканців і 100 000 і більше (див. таблицю 3 в додатку).

В таблиці «2.6.21 Допомога на дитину» представленні статистичні дані Статистики Федерального агентства зайнятості загальної чисельності одержувачів допомоги на дитину і частку у відсотка громадян Німеччини і іноземців, загальна чисельність дітей, на яких виплачувалась допомога на дитину і з них частка у висотках отримувачів з однією дитиною, двома, трьома, чотирма дітьми та з п’ятьма і більше дітей (див. Статистичний щорічник Німеччина 2019, с. 71). В 2018 році загальна чисельність одержувачів допомоги на дитину склала 9 299 тисяч осіб, з них 82,48 % громадян Німеччини. Загальна чисельність дітей, на яких виплачувалась допомога на дитину, склала 15 457 тисяч дітей, з них 59,79 % одержувачів з однією дитиною; 29,46 % одержувачів з двома дітьми; 7,88 % одержувачів з трьома дітьми (див. таблицю 4 в додатку).

4. Роль і взаємозв’язок аграрної статистики і політики

Аграрна статистика тісно пов’язана із аграрною політикою. Зв’язок аграрної статистики і політики підтверджується різними джерелами як на міжнародному та і національному рівні. На міжнародному рівні цей тісний взаємозв’язок підтверджується резолюцією Організації Об’єднаних Націй (англ. United Nations General Assembly – UNGA) прийнятою Генеральною Асамблеєю 25 вересня 2015 року «Перетворення нашого світу: Порядок денний для сталого розвитку до 2030 року» (англ. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development) (див. UNGA 2015). З 17 глобальних цілей сталого розвитку (Sustainable Development Goals – SDGs) цієї резолюції 7 цілей стосуються розвитку сільського господарства та сільської місцевості. Також це підтверджується результатами роботи сьомої міжнародної конференції з аграрної статистики (ICAS VII: International Conference on

Agricultural Statistics), яка відбулася в Римі в жовтні 2016 року. Крім цього на цій конференції було відмічена зростаюча важливість та роль аграрної статистики в усьому світі.

Тісний взаємозв'язок між політикою і статистикою підтверджується також, з одного боку, тісною співпрацею між Федеральною статистичною службою Німеччини і Федеральним міністерством продовольства та сільського господарства в підготовці та оприлюдненням статистичних даних щодо фінансування сільського господарства, випробувальної мережи лісового господарства, випробувальної мережи сільського господарства та інші, і з іншого боку, підготовкою і оприлюдненням Аграрно-політичного звіту Федерального уряду Німеччини.

4.1 Статистичний щорічник продовольства, сільського та лісового господарства Федеративної Республіки Німеччини

Починаючи з 1956 року відповідальним за випуск статистичного щорічника з продовольства, сільського та лісового господарства Федеративної Республіки Німеччина (Statistisches Jahrbuch über Ernährung, Landwirtschaft und Forsten der Bundesrepublik Deutschland) є Федеральним міністерством продовольства та сільського господарства (нім. Bundesministerium für Ernährung und Landwirtschaft – BMEL). Над випуском та редакцією статистичного щорічника продовольства, сільського та лісового господарства працює відділ «Статистика, принципи планування, управління знаннями» Федерального міністерства продовольства та сільського господарства (Берлін, нім. Bundesministerium für Ernährung und Landwirtschaft - BMEL) та відділ «Сільськогосподарська статистика» Федерального управління сільського господарства та продовольства (Бонн, нім. Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung - BLE). В більш ніж 280 таблицях представлено огляд аграрного сектору, включаючи продовольство, сільське, лісове і рибне господарство, на основі здебільшого офіційних джерел Федеральної статистичної служби Німеччини та бізнес-статистики Федерального міністерства продовольства та сільського господарства, а також Статистичного бюро Європейського Співтовариства (Євростат). Крім того, були використані дослідження чи статистичні дані інших офіційних органів. Походження (джерело) статистичних даних вказано під кожною таблицею статистичного щорічника. Якщо інформація ґрунтується виключно або по суті на документах Федерального міністерства продовольства та сільського господарства (BMEL), то вказується вихідна інформація, напр. BLE (414). У разі таблиць з інших джерел наводиться позначення відповідального відділу в BMEL, напр. наприклад, ФАО (англ. Food and Agriculture Organization of the United Nations, FAO), BMEL (723). Якщо таблиці з даними з інших джерел створює Федеральне управління сільського господарства та продовольства (BLE) на основі статистичних даних Федеральної статистичної служби, то в описі походження (джерелі) статистичних даних називається і Федеральна статистична служба і Федеральне управління сільського господарства та продовольства (BLE), наприклад, Федеральна статистична служба, BLE (414).

Статистичний щорічник продовольства, сільського та лісового господарства складається із 8 розділів, включаючи: A. Огляд; B. Економіка (або часто B. Основні економічні дані); C. Сільське господарство; D. Економіка харчових продуктів; E. Ціни; F. Зовнішня торгівля; G. Лісове господарство; H.I Населення, національний продукт в ЄС; H.II Бюджет і фінансування сільського господарства; H.III Сільське господарство в ЄС; H.IV Харчова економіка в ЄС; H.V, Ціни, заробітна плата, економічні рахунки в ЄС; H.VI. Рух товарів у ЄС; H.VII Лісове господарство та лісова промисловість у ЄС. Зміст розділів статистичного року може змінюватися у відповідності до аграрно-політичних рішень та заходів, включаючи статистичні дані щодо фінансування цих заходів.

Статистичний щорічник з продовольства, сільського та лісового господарства Німеччини поширюються в електронному вигляді в форматі pdf на веб-сторінці Федерального міністерства продовольства та сільського господарства Німеччини (www.bmel-statistik.de/archiv/statistisches-jahrbuch).

4.2 Статистика громад в статистичному щорічнику з продовольства, сільського та лісового господарства Німеччини

Оприлюднення статистичних даних (таблиць) щодо статистика громад можуть відрізнятися із року в рік в розділах щорічника і часто бути представленою в таблицях досить стисло. Як правило статистичні дані статистики громад статистичних даних (таблиць) щодо статистика громад публікуються в двох розділах «B. Економіка (або часто B. Основні економічні дані)» та «C. Сільське господарство». В розділі «B. Економіка (або часто B. Основні економічні дані)» в підрозділі «Населення по групах громад» (нім. Bevölkerung nach Gemeindegrößenklassen). Статистичні дані щодо статистики громад наводяться в розділі «C. Сільське господарство» та таких підрозділах як: «Комплексний розвиток сільських територій» (нім. Integrierte ländliche Entwicklung), «Утримання тварин та ветеринарна справа» (нім. Viehhaltung und Veterinärwesen), «Фінансові заходи для сільського господарства» (нім. Finanzielle Maßnahmen für die Agrarwirtschaft).

4.2.1 Статистика громад в щорічнику за 2021 рік

У щорічнику за 2021 рік статистичні дані щодо громад представлено лише в розділі «C. Сільське господарство» підрозділу «Фінансові заходи для сільського господарства» у таблиці «138. Фінансові витрати Федерального уряду та Урядів федеральних земель в рамках спільного завдання «Поліпшення сільськогосподарських споруд та охорони берегів» млн євро (фактичні суми)» (нім. „138. Finanzielle Aufwendungen des Bundes und der Länder im Rahmen der Gemeinschaftsaufgabe „Verbesserung der Agrarstruktur und des Küstenschutzes" Mill. € (Ist-Beträge)" наводяться статистичні дані щодо фінансових витрат на плани розвитку сільських громад (нім. Pläne für die Entwicklung ländlicher Gemeinden) за рахунок Федерального уряду і Урядів федеральних земель (див. таблицю 5 в додатку).

4.2.2 Статистика громад в щорічнику за 2015 рік

Особливу увагу статистики громад отримала в розділі «С. Сільське господарство» підрозділу «Комплексний розвиток сільських територій». Статистичні дані цього підрозділу базуються на повідомленнях державних органів, відповідальних за комплексний розвиток сільських територій. Аграрна політики Федерального уряду Німеччини має за мету зміцнити сільські регіони забезпечити їх стійкість, придатність для майбутніх поколінь та зберегти їх привабливість з урахуванням потенціалу їхнього розвитку. Для комплексного розвитку сільських територій використовуються різні інструменти фінансування з боку Європейського Союзу, федерального уряду та урядів федеральних земель Німеччини. Спільна сільськогосподарська політика – САП (нім. Gemeinsame Agrarpolitik - GAP)) була однією з найважливіших сфер європейської політики з моменту початку об'єднання Європи. Відповідно до мінливих умов життя в Європі, САП знову і знову покращюється і коригується. САП набуває все більшого значення для розвитку сільських територій. На додаток до ринкової політики щодо сільськогосподарської продукції, ще у 2000 році було створено другий стовп аграрної політики, який служить для розвитку сільських територій.

Основним інструментом фінансування національної аграрної структури у Німеччині є Закон про спільне завдання «Удосконалення сільськогосподарських споруд та охорона узбережжя» (нім. Gesetz über die Gemeinschaftsaufgabe "Verbesserung der Agrarstruktur und des Küstenschutzes" - GAK-Gesetz, www.gesetze-im-internet.de/agrstruktg/BJNR015730969.html). GAK-Закон становить фінансове ядро багатьох державних програм. Він містить широкий спектр сільськогосподарських структур та інфраструктурних заходів і, таким чином, значною мірою охоплює сферу діяльності Європейського сільськогосподарського фонду розвитку сільських районів (нім. Europäische Landwirtschaftsfonds für die Entwicklung des ländlichen Raums (ELER), англ. European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD)). Крім того, розвиток сільських територій підтримуються іншими державними програмами федерального уряду або урядів федеральних земель.

Правовою основою сприяння комплексному (інтегрованому) розвитку сільських територій (нім. Integrierte ländlichen Entwicklung - ILE) є закон GAK, з відповідним рамковим планом та Регламентом (ЄС) № 1698/2005 про сприяння розвитку сільських територій через Європейський сільськогосподарський фонд (нім. Verordnung (EG) Nr. 1698/2005 über die Förderung der Entwicklung der ländlichen Räume durch den Europäischen Landwirtschaftsfonds). До 2007 року також проводилися процедури консолідації земель, які фінансувалися без коштів закону GAK.

Закон про консолідацію земель від 14.07.1953 (з останніми змінами від 19.12.2008) (нім. Flurbereinigungsgesetz www.gesetze-im-internet.de/flurbg/BJNR005910953.html) формує правову основу для застосування та здійснення консолідації земель, прискореної консолідації та добровільного обміну земель. Процедури визначення та реорганізації власності у федеральних землях Бранденбург, Мекленбург-Передня

Померанія, Саксонія-Ангальт, Саксонія та Тюрингія регулює «Закон про структурну адаптацію сільського господарства до соціальної та екологічної ринкової економіки Німецької Демократичної Республіки від 29.06.1990 (нім. Gesetz über die strukturelle Anpassung der Landwirtschaft an die soziale und ökologische Marktwirtschaft in der Deutschen Demokratischen Republik www.gesetze-im-internet.de).

В підрозділі «Комплексний розвиток сільських територій» щорічника за 2015 рік в таблиці «45. Інтегровані концепції розвитку села (ILEK), регіональне управління та плани розвитку сільських територій (нім. 45. Integrierte ländliche Entwicklungskonzepte (ILEK), Regionalmanagement und Pläne für die Entwicklung ländlicher Räume) оприлюдненні дані щодо чисельності затверджених заходів, включаючи ILEK без територіальної чи тематичної спрямованості; ILEK з територіальною або тематичною спрямованістю; ILEK в цілому; Регіональне управління; Плани розвитку сільської громади (див. таблицю 6 в додатку). Джерелом даних для підготовки таблиць підрозділу «Комплексний розвиток сільських територій» є Федеральне управління сільського господарства та продовольства (BLE (422)) і Федерального міністерства продовольства та сільського господарства Німеччини (BMEL (412)).

4.2.3 Статистики громад в щорічнику за 2001 рік

У щорічнику за 2001 рік статистичні дані щодо громад представлено більш розгорнуто. В розділі «B. Економіка (або часто B. Основні економічні дані)» в підрозділі «Населення по групах громад» (нім. Bevölkerung nach Gemeindegrößenklassen) на сторінці 9 приводиться таблиця «7. Населення громад по групам (відповідний територіальний статус громад) з чисельністю населення та чисельністю громад і їх відсоток по таким групам: менше 500 осіб, 500–1 000,1 000–2 000, менше 2 000 (додаток), 2 000–5 000, 5 000–10 000, 10 000–20 000, 2 000–50 000 (додаток), 50 000–100 000, 20 000–100 000 (додаток), 100 000 і більше, Всього (див. таблицю 7 в додатку). Джерелом походження даних є Федеральне міністерство захисту прав споживачів, продовольства та сільського господарства (нім. Bundesministeriums für Verbraucherschschutz, Ernährung und Landwirtschaft – BMVEL (назва Федерального міністерства продовольства та сільського господарства станом на 2001 рік)).

У щорічнику за 2001 рік в розділі «C. Сільське господарство» підрозділу у підрозділі «Утримання тварин та ветеринарна справа» на сторінці 146 приводиться таблиця «165. Ситуація з хворобами тварин (хвороби тварин, які підлягають повідомленню відповідно до розділу 10 Закону про хвороби тварин)» щодо чисельності громад із захворювання тварин на сказ (нім. Tollwut (Zahl der Gemeinden) (див. таблицю 8 в додатку).

В розділі «C. Сільське господарство» підрозділу у підрозділі «Фінансові заходи для сільського господарства» на сторінці 189 щорічника за 2001 рік приводиться таблиця «208. Фінансування водогосподарських та культурно-інженерних заходів, млн. DM»

щодо переліку заходів, в т.ч. «Питне водопостачання a) у сільських громадах» (нім. Trinkwasserversorgung a) in ländlichen Gemeinden) і «Відведення стічних вод a) у сільських громадах» (нім. Abwasserbeseitigung a) in ländlichen Gemeinden), (стовпчик 1), витрат на виконання заходів (стовпчик 2), власних кошт забудовників (у тому числі кредити на ринку вільного капіталу), (стовпчик 2), дотації (включаючи позики з льготним відсотком) (див. таблицю 9 в додатку).

4.3 Аграрний звіт Федерального уряду Німеччини

Відповідно до розділу 4 Закону про сільське господарство від 5.09.1955 року Федеральний уряд Німеччини зобов'язаний подавати до німецького Бундестагу щорічний звіт про ситуацію в сільському господарстві. До 1971 року цей звіт називався «Зеленим звітом» (нім. Grüner Bericht). У 1956–1970 роках цей звіт був опублікована під назвою «Зелений звіт», з 1971 по 2001 рік як «Аграрний звіт» (нім. Agrarbericht), з 2002 до 2007 року як «Продовольчій і аграрно-політичний звіт» (нім. Ernährungs- und agrarpolitischer Bericht), а з 2011 року як «Аграрно-політичного звіт» (нім. Agrarpolitische Bericht).

«Зелений план» (нім. „Grüne Plan") від 1958 року був попередником «Аграрних звітів» і попередніх «Зелених звітів» і на сьогодні включений до серії сільськогосподарських звітів для історичного порівняння. Аграрні звіти оприлюднюються Федеральним міністерством продовольства та сільського господарства на веб-сторінці www.bmel-statistik.de/landwirtschaft/agrarpolitischer-bericht.

Аграрний звіт складається із двох розділів, розділу А «Завдання, цілі та перспективи» і розділу В «Становище сільськогосподарської та харчової промисловості та сільської місцевості». Розділу А останнього «Аграрно-політичного звіту Федерального уряду за 2019 рік» містить 10 підрозділів:

(1) Модель сталої аграрної політики;

(2) Розробити сільськогосподарську політику ЄС, орієнтовану на майбутнє;

(3) Убезпечити Німеччину як конкурентоспроможне та інноваційне сільськогосподарське місце;

(4) Привабливі сільські регіони як передумова сталого сільського господарства;

(5) Стале використання та збереження природних ресурсів;

(6) Зробіть тваринництво надійним і побудуйте міст між сільським господарством і споживачами;

(7) Забезпечення сталого збереження лісів для майбутніх поколінь;

(8) Збалансоване рибальство – відповідальне використання природних ресурсів;

(9) Очікування суспільства щодо збалансованого та стійкого харчування;

(10) Міжнародна аграрна та продовольча політика – забезпечення світових

поставок продовольства.

Розділ В містить 8 підрозділів:

(1) Продовольча економіка;

(2) Структура сільського господарства Німеччини;

(3) Економічне становище сільського господарства Німеччини;

(4) Німецьке сільське господарство в європейському та глобальному середовищі; Сільська місцевість;

(5) Лісове господарство;

(6) Риболовля;

(7) Фінансування аграрної політики.

Підсумки, пропозиції та рекомендації

Німецька системи статистичної звітності є взаємопов'язана і узгоджена з європейською системою статистичної звітності аграрної статистики і статистики громад. Враховуючи німецький і європейський досвід до уваги заслуговують такі пропозиції і рекомендації в частині розвитку аграрної статистики для врахування територіальних громад в системі статистичної звітності України:

(1) Створити в структурі Міністерства аграрної політики та продовольства України відділу «Статистики, принципів планування та управління знаннями» із передачею відповідальності за випуск статистичного щорічника «Сільське господарство України» у тісній співпраці із департаментом статистики сільського господарства та навколишнього середовища Державної служби статистики України;

(2) Започаткувати і зобов'язати Міністерство аграрної політики та продовольства України підготовку щорічного «Аграрно-політичного звіту Уряду України;

(3) Створити «Інформаційну систему довідника громад» з оприлюдненням статистичних даних про площу, населення, щільність населення, і статитсичні дані фінансової та податкової звітності в розрізі кожної окремої громади.

(4) Включити статистичні данні про площу, населення та щільність населення громад до статистичного щорічника «Сільське господарство України»

(5) Створення відкритих електронних баз даних для використання науково-дослідними установами, університетами і аналітичними центрами (на зразок GENESIS-Online в Німеччині www-genesis.destatis.de/genesis/online) або FAOSTAT www.fao.org/faostat/en/#data

Перелік використаної літератури

1. UNGA (2015). Resolution adopted by the United Nations General Assembly on 25 September 2015, Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development (www.un.org/en/development).
2. Закон про сільське господарство від 9 вересня 1955 року. (нім. Landwirtschaftsgesetz (LwG) vom 09. September 1955). http://www.gesetze-im-internet.de/lwg/BJNR005650955.html)
3. Закон про реєстрацію підприємств з утримання курей-несучок від 12.09.2003 (нім. Gesetz über die Registrierung von Betrieben zur Haltung von Legehennen (LegRegG) vom 12.09.2003 www.gesetze-im-internet.de/legregg/)
4. Закон про рівність необроблених и оброблених земель сільськогосподарського призначення від 10.07.1995 (нім. Gesetz zur Gleichstellung stillgelegter und landwirtschaftlich genutzter Flächen vom 10.07.1995 www.gesetze-im-internet.de/fglg/BJNR091000995.html)
5. Постанова про внесення змін до Постанови про аграрну статистику та Постанови про виноробство від 29.12.2021 (нім. Verordnung zur Änderung der Agrarstatistikverordnung und der Weinverordnung vom 29.12.2021)
6. Загальна адміністративна інструкція щодо здійснення спеціального визначення врожаю від 23.07.1997 (нім. Allgemeine Verwaltungsvorschrift zur Durchführung der Besonderen Ernteermittlung vom 23. Juli 1997 www.verwaltungsvorschriften-im-internet.de
7. Постанова про запровадження статистики огляду тварин на забій та м'ясного від 28.09.2006 (нім. Verordnung über die Durchführung einer Statistik über die Schlachttier- und Fleischuntersuchung vom 28.09.2006 www.gesetze-im-internet.de/flustatv/BJNR218700006.html)
8. Інформаційна система довідника громад (нім. Gemeindeverzeichnis-Informationssystem GV-ISys www.destatis.de/DE)
9. Статистичний щорічник Німеччини Федеральної статистичної служби Німеччини (нім. Statistisches Jahrbuch Deutschland)
10. Регіональна база даних Німеччини Федеральної статистичної служби Німеччини (www.regionalstatistik.de/genesis/online/logon)
11. Центральна база даних GENESIS-Online Федеральної статистичної служби Німеччини (www.destatis.de/DE/Service/Datenbanken/_inhalt.html).
12. Статистичний щорічник продовольства, сільського та лісового господарства Федеративної Республіки Німеччини (нім. Statistisches Jahrbuch über Ernährung, Landwirtschaft und Forsten der Bundesrepublik Deutschland)
13. Закон про статистику для федеральних цілей від 22.01.1987 (нім. Gesetz über die Statistik für Bundeszwecke (BstatG) vom 22.01.1987 www.gesetze-im-

internet.de/bstatg_1987/BJNR004620987.html)

14. Закон про аграрну статистику від 15.03.1989 (нім. Gesetz über Agrarstatistiken (Agrarstatistikgesetz - AgrStatG vom 15.03.1989) www.gesetze-im-internet.de/agrstatg/BJNR004690989.html)
15. Постанова про реєстр підприємств курей-несучок від 6.10.2003 (нім. Legehennenbetriebsregisterverordnung vom 6. Oktober 2003 www.gesetze-im-internet.de/legregv/BJNR196900003.html)
16. Кодекс харчових продуктів і кормів від 01.09.2005 (нім. Lebensmittel- und Futtermittelgesetzbuch vom 01.09.2005 www.gesetze-im-internet.de)
17. Постанова про аграрну статистику від 10.11.2015 (нім. Agrarstatistikverordnung (AgrStatV) vom 10.11.2015 www.gesetze-im-internet.de
18. Закон про виноробство від 08.07.1994 (нім. Weingesetz vom 8.07.1994 (BGBl. I S. 66) www.gesetze-im-internet.de/weing_1994/BJNR146710994.html)

Додатки

Рисунок 1. Географічне положення північної, південної, східної і західної громади Німеччини

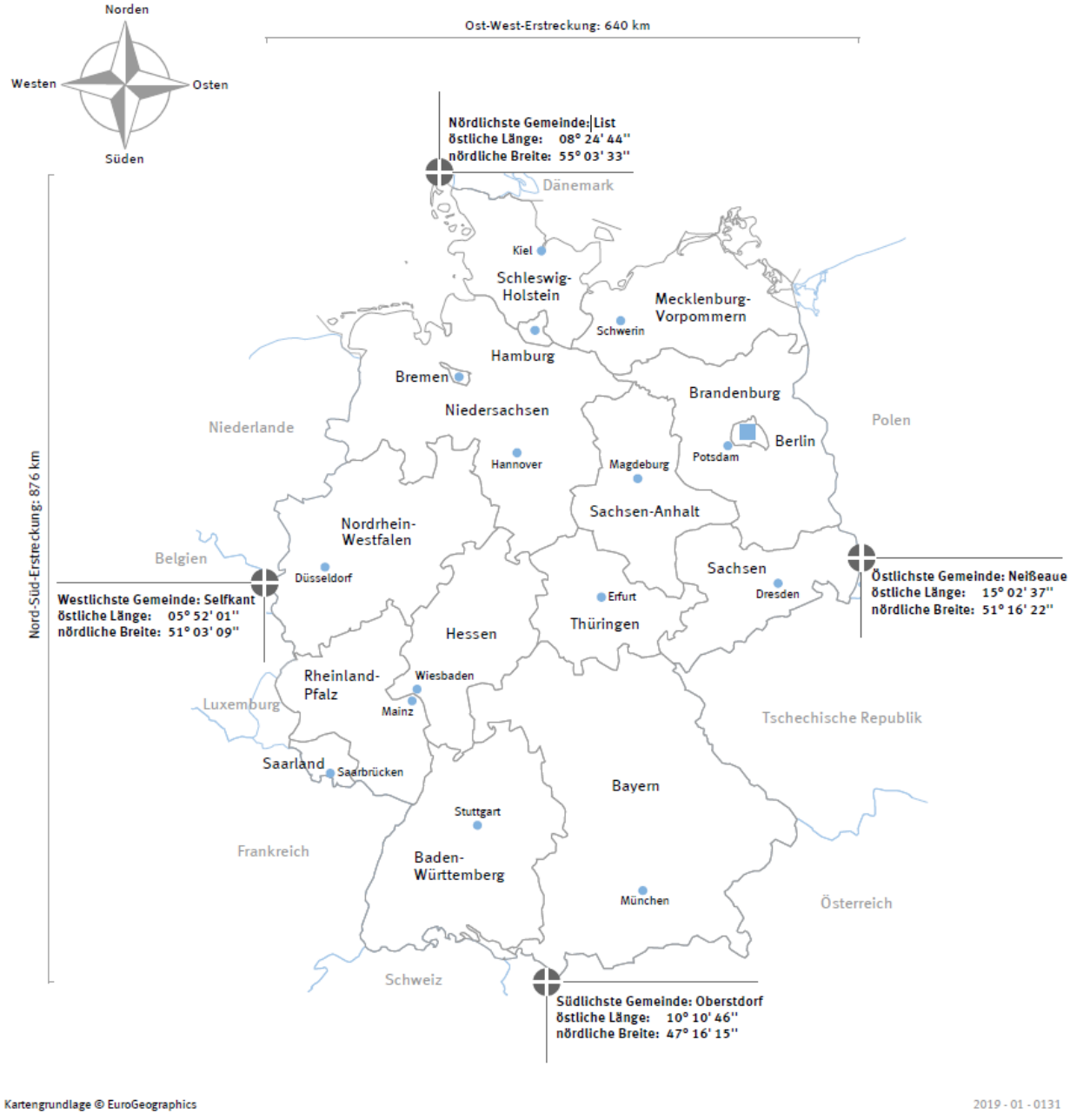

Джерело: Статистичний щорічник Німеччина (2019, стр. 13)

Таблиця 1. Адміністративний поділ Німеччини 2018

2 Bevölkerung, Familien, Lebensformen

2.1 Bevölkerung

2.1.6 Verwaltungsgliederung Deutschlands 2018

	Regierungs-bezirke	Kreise insgesamt	Davon		Gemeinden [1]	Darunter Städte [2]
			kreisfreie Städte	Landkreise		
Deutschland	**19**	**401**	**107**	**294**	**11 014**	**2 058**
Baden-Württemberg	4	44	9	35	1 101	313
Bayern	7	96	25	71	2 056	317
Berlin	–	1	1	–	1	1
Brandenburg	–	18	4	14	417	113
Bremen	–	2	2	–	2	2
Hamburg	–	1	1	–	1	1
Hessen	3	26	5	21	423	191
Mecklenburg-Vorpommern	–	8	2	6	750	84
Niedersachsen	–	45	8	37	945	159
Nordrhein-Westfalen	5	53	22	31	396	271
Rheinland-Pfalz	–	36	12	24	2 304	129
Saarland	–	6	–	6	52	17
Sachsen	–	13	3	10	421	169
Sachsen-Anhalt	–	14	3	11	218	104
Schleswig-Holstein	–	15	4	11	1 106	63
Thüringen	–	23	6	17	821	124
nachrichtlich:						
Früheres Bundesgebiet (ohne Berlin-West)	19	324	88	236	8 386	1 463
Neue Länder (ohne Berlin-Ost)	–	76	18	58	2 627	594
Berlin	–	1	1	–	1	1

Stand: 31.12.

1 Einschl. der bewohnten gemeindefreien Gebiete.
2 Einschl. kreisfreie Städte.

Quelle: Gemeindeverzeichnis-Informationssystem GV-ISys

Джерело: Статистичний щорічник Німеччина (2019, стр. 29)

Таблиця 2. Райони і громади

2.1.7 Kreise und Gemeinden

	Kreise insgesamt	Davon		Gemeinden
		kreisfreie Städte	Landkreise	
1990	543	117	426	16 128
1994	444	115	329	14 805
1998	440	117	323	14 197
2002	439	116	323	13 148
2006	439	116	323	12 312
2012	402	107	295	11 220
2013	402	107	295	11 161
2014	402	107	295	11 116
2015	402	107	295	11 092
2016	401	107	294	11 059
2017	401	107	294	11 054
2018	401	107	294	11 014

Stand: jeweils 31.12.

Quelle: Gemeindeverzeichnis-Informationssystem GV-ISys

Джерело: Статистичний щорічник Німеччина (2019, стр. 29)

Таблиця 3. Приватні домогосподарства за чисельністю осіб, землями та категоріями розміру громад

2.6.1 Privathaushalte nach Zahl der Personen, Ländern und Gemeindegrößenklassen

	Privathaushalte insgesamt		Einpersonenhaushalte	Mehrpersonen-haushalte	Haushaltsmitglieder	
	1 000	Veränderung gegenüber 1991 in %	% der Privathaushalte insgesamt		insgesamt	je Haushalt
					1 000	Anzahl
April 1991	35 256	X	33,6	66,4	80 152	2,27
April 1996	37 281	5,7	35,4	64,6	82 069	2,20
April 2001	38 456	9,1	36,6	63,4	82 575	2,15
2006	39 767	12,8	38,8	61,2	82 618	2,08
2011	39 509	12,1	40,2	59,8	80 211	2,03
2016	40 960	16,2	41,1	58,9	82 342	2,01
2017	41 304	17,2	41,8	58,2	82 638	2,00
2018	41 378	17,4	41,9	58,1	82 501	1,99
2018 nach Ländern						
Baden-Württemberg	5 286	20,6	39,4	60,6	11 054	2,09
Bayern	6 453	29,2	41,5	58,5	13 080	2,03
Berlin	2 028	15,6	53,0	47,0	3 623	1,79
Brandenburg	1 257	21,0	38,6	61,4	2 481	1,97
Bremen	366	7,6	50,0	50,0	679	1,85
Hamburg	1 003	15,6	50,1	49,9	1 842	1,84
Hessen	3 091	20,4	41,4	58,6	6 244	2,02
Mecklenburg-Vorpommern	830	11,8	41,8	58,2	1 591	1,92
Niedersachsen	3 973	22,6	42,1	57,9	7 926	1,99
Nordrhein-Westfalen	8 756	13,2	40,6	59,4	17 726	2,02
Rheinland-Pfalz	1 961	21,1	38,4	61,6	4 047	2,06
Saarland	493	0,1	41,3	58,7	981	1,99
Sachsen	2 156	5,3	44,2	55,8	4 035	1,87
Sachsen-Anhalt	1 151	– 3,6	41,9	58,1	2 172	1,89
Schleswig-Holstein	1 470	24,1	41,8	58,2	2 893	1,97
Thüringen	1 104	4,7	41,5	58,5	2 126	1,93
2018 nach Gemeindegrößenklassen						
von ... bis unter ... Einwohner/-innen						
unter 5 000	5 378	– 5,9	33,0	67,0	11 660	2,17
5 000 – 20 000	10 265	32,0	36,6	63,4	21 455	2,09
20 000 – 100 000	11 309	26,3	40,2	59,8	22 869	2,02
100 000 und mehr	14 427	12,6	50,3	49,7	26 517	1,84

Ergebnisse des Mikrozensus. – Bevölkerung in Privathaushalten am Haupt- und Nebenwohnsitz. – Die Vergleichbarkeit der Zeitreihe ist eingeschränkt, da der Mikrozensus 2005 von einer Erhebung mit fester Berichtswoche auf eine Erhebung mit gleitender Berichtswoche umgestellt wurde. Ab 2011 erfolgt die Hochrechnung der Bevölkerungsfortschreibung auf Grundlage des Zensus 2011. Seit 2016 werden neue Vorratsstichproben verwendet und ab 2017 die „unverheirateten Paare" mit Auskunftspflicht erhoben.

Джерело: Статистичний щорічник Німеччина (2019, стр. 59)

Таблиця 4. Допомога на дитину

2.6.21 Kindergeld

	Empfangsberechtigte [1]			Kinder, für die an die Empfangsberechtigten Kindergeld gezahlt wurde [1]						Ausgezahlte Beträge
	insgesamt	Deutsche	Ausländer/ -innen	insgesamt [2]	davon waren ... Kind(er)					
					1.	2.	3.	4.	5. und weitere	
	1 000	%		1 000	%					Mill. EUR
2017	9 029	*83,09*	*16,91*	14 971	*59,94*	*29,38*	*7,84*	*1,99*	*0,85*	35 898
2018	9 299	*82,48*	*17,52*	15 457	*59,79*	*29,46*	*7,88*	*2,01*	*0,86*	36 928

Ohne Angaben für Bedienstete von Bund, Ländern und Gemeinden/Gv.

1 Stand: Dezember.
2 Abweichungen in den Summen sind rundungsbedingt.

Quelle: Statistik der Bundesagentur für Arbeit

Джерело: Статистичний щорічник Німеччина (2019, стр. 71)

Таблиця 5: Поліпшення сільськогосподарських споруд та охорони берегів

138. Finanzielle Aufwendungen des Bundes und der Länder im Rahmen der Gemeinschaftsaufgabe "Verbesserung der Agrarstruktur und des Küstenschutzes"

Mill. € (Ist-Beträge) 3160200

Bezeichnung der Maßnahme	2020		
	Bund	Länder	Insgesamt [1]
Verbesserung der ländlichen Strukturen			
Entwicklungskonzepte	0,29	0,19	0,48
Pläne für die Entwicklung ländlicher Gemeinden	1,50	1,00	2,50
Regionalmanagement	0,84	0,56	1,41
Dorfentwicklung	44,86	29,91	74,77
dem ländl. Charakter angepasste Infrastrukturmaßnahmen	18,23	12,16	30,39
Neuordnung länd. Grundbesitzes und Gestaltung des ländl. Raumes	42,24	28,16	70,41
Breitbandversorgung (ab 2008)	5,25	3,50	8,75
Kleinstunternehmen der Grundversorgung	4,76	3,17	7,93
Einrichtungen für lokale Basisdienstleistungen	12,07	8,04	20,11
Regionalbudget	2,53	1,69	4,22
Zusammen	**132,58**	**88,38**	**220,96**
Förderung landwirtschaftlicher Unternehmen			
Agrarinvestitionsförderprogramm (AFP)	41,77	27,85	69,62
Diversifizierung	2,42	1,61	4,04
Beratung	2,65	1,77	4,42
Zusammen	**46,84**	**31,23**	**78,07**
Verbesserung der Vermarktungsstruktur			
Verarbeitung und Vermarktung landwirtschaftlicher Erzeugnisse	16,14	10,76	26,91
Verarbeitung und Vermarktung der Fischwirtschaft	0,08	0,05	0,13
Zusammen	**16,22**	**10,81**	**27,03**
Markt- und standortangepasste Landbewirtschaftung			
Markt- und standortangepasste Landbewirtschaftung	13,74	9,16	22,90
Ökolandbau	68,80	45,87	114,67
Integration naturbetonter Strukturelemente der Feldflur	3,62	2,41	6,03
Förderung besonders nachhaltiger Verfahren auf dem Dauergrünland	19,24	12,83	32,07
Förderung extensiver Obstbestände	0,14	0,09	0,23
Förderung besonders nachhaltiger und tiergerechter Haltungsverfahren	3,32	2,21	5,53
Erhaltung der Vielfalt der genetischen Ressourcen in der Landwirtschaft	1,47	0,98	2,45
nicht-produktiver investiver Naturschutz	15,78	10,52	26,30
Vertragsnaturschutz	4,08	2,72	6,80
Schutz vor Schäden durch den Wolf	0,55	0,37	0,92
Zusammen	**130,75**	**87,17**	**217,91**
Forsten			
Forsten	9,34	6,23	15,57
Naturnahe Waldbewirtschaftung	16,17	10,78	26,95
Extremwetter-Wald-Maßnahmen	104,88	69,92	174,79
Zusammen	**130,38**	**86,92**	**217,31**
Gesundheit und Robustheit landw. Nutztiere	8,71	5,81	14,52
wasserwirtschaftliche Maßnahmen	41,39	27,59	68,99
Hochwasserschutz einschl. Neubau von Deichen	48,66	32,44	81,11
Benachteiligte Gebiete (Ausgleichszulage)	57,49	38,33	95,82
Küstenschutz (ohne Sonderrahmenplan)	83,62	35,84	119,46
Sonderrahmenplan Küstenschutz	26,85	11,51	38,36
Sonderrahmenplan präventiver Hochwasserschutz	59,84	39,89	99,73
Sonderrahmenplan Förderung der ländl. Entwicklung	149,84	99,90	249,74
Sonderrahmenplan Insektenschutz	32,55	21,70	54,24
Summe aller Maßnahmen	**965,74**	**617,52**	**1 583,26**

1) Länderanteil an den Ausgaben 40 v.H. bzw. 30 v.H beim Küstenschutz, Bundesanteil 60 v.H. bzw. 70 v.H. beim Küstenschutz.

Quelle: BMEL (121).

Джерело: Статистичний щорічник з продовольства, сільського та лісового господарства Німеччини (2021, стр. 143)

Таблиця 6. Інтегровані концепції розвитку села (ILEK), регіональне управління та плани розвитку сільських територій

45. Integrierte ländliche Entwicklungskonzepte (ILEK), Regional-management und Pläne für die Entwicklung ländlicher Räume

Anzahl

3020040

Bewilligte Maßnahmen	2010	2011	2012	2013	2014
ILEK **ohne** räumliche oder thematische Schwerpunkte	1	1	-	-	62
ILEK **mit** räumlichen oder thematischen Schwerpunkten	17	13	12	30	26
ILEK insgesamt	**18**	**14**	**12**	**30**	**88**
Regionalmanagement	**25**	**18**	**17**	**11**	**6**
Pläne für die Entwicklung ländlicher Gemeinden	-	-	-	-	**37**

Q u e l l e: BLE (422), BMEL (412).

Джерело: Статистичний щорічник з продовольства, сільського та лісового господарства Німеччини (2015, стр. 58)

Таблиця 7. Населення громад по групам (відповідний територіальний статус громад)

7. Bevölkerung nach Gemeindegrößenklassen

(Jeweiliger Gebietsstand der Gemeinden)

2010300

Einwohnerzahl der Gemeinden	Gemeinden[1]			Bevölkerung			
				1 000			%
	30.06.1997	30.06.1998	30.06.1999	30.06.1997	30.06.1998	30.06.1999	
unter 500	4 128	3 987	3 764	1 171	1 139	1 072	*1,3*
500 - 1 000	2 675	2 646	2 531	1 924	1 912	1 829	*2,2*
1 000 - 2 000	2 381	2 368	2 307	3 381	3 385	3 278	*4,0*
unter 2 000 zus.	9 184	9 001	8 602	6 476	6 436	6 178	*7,5*
2 000 - 5 000	2 510	2 523	2 491	7 935	8 066	7 913	*9,6*
5 000 - 10 000	1 240	1 234	1 276	8 700	8 643	8 935	*10,9*
10 000 - 20 000	840	851	853	11 658	11 821	11 854	*14,4*
2 000 - 20 000 zus.	4 590	4 608	4 620	28 293	28 530	28 701	*35,0*
20 000 - 50 000	479	479	487	14 458	14 490	14 718	*17,9*
50 000 - 100 000	107	107	106	7 164	7 193	7 143	*8,7*
20 000 - 100 000 zus.	586	586	593	21 622	21 682	21 862	*26,6*
100 000 und darüber	84	83	83	25 670	25 376	25 346	*30,9*
Insgesamt	**14 444**	**14 278**	**13 898**	**82 061**	**82 024**	**82 087**	***100***

1) Einschließlich bewohnte gemeindefreie Gebiete.

Q u e l l e: Statistisches Bundesamt, BMVEL (425).

Джерело: Статистичний щорічник з продовольства, сільського та лісового господарства Німеччини (2001 стр. 9)

Таблиця 8. Ситуація з хворобами тварин (хвороби тварин, які підлягають повідомленню відповідно до розділу 10 Закону про хвороби тварин)

165. Tierseuchensituation

(Anzeigepflichtige Tierseuchen nach § 10 Tierseuchengesetz) 3102800

Seuchen	Anzahl der Neuausbrüche (Gehöfte)									
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ansteckende Blutarmut der Einhufer	-	-	1	-	-	-	-	3	1	-
Aujezkysche Krankheit	916	479	446	241	79	42	24	14	9	6
Bösartige Faulbrut der Bienen	400	299	277	259	263	286	477	479	410	442
BHV-1-Infektion							219	289	232	211
Brucellose der Rinder	2	4	10	14	4	4	5	2	1	2
Brucellose der Schafe und Ziegen	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-
Brucellose der Schweine	1	2	-	3	-	-	2	1	1	-
Infektiöse Haematopoetische Nekrose der Salmoniden (IHN)	-	2	6	4	13	13	11	6	9	6
Enzootische Leukose der Rinder	161	232	463	320	241	170	128	74	59	53
Milzbrand	1	1	-	1	-	-	-	-	-	2
Newcastle-Krankheit	2	3	181	179	28	2	-	-	-	-
Psittakose	384	401	422	351	328	335	343	282	216	187
Rauschbrand	19	28	12	12	12	32	13	12	9	18
Salmonellose der Rinder	400	369	218	139	214	194	262	222	227	189
Schweinepest	6	13	100	117	52	4	44	11	6	2
Tollwut (Zahl der Gemeinden)	2 006	708	344	418	189	66	32	32	39	75
TSE: Bovine Spongiforme Enzephalopathie (BSE)	-	-	-	4	-	-	2	-	-	7
TSE: Traberkrankheit bei Schafen und Ziegen (Scrapie)	1	-	-	-	1	4	1	2	1	-
Tuberkulose der Rinder	8	5	9	16	8	10	10	5	2	4
Virale Hämorrhagische Septikaemie der Forellen	-	-	-	-	-	56	44	48	71	27

Quelle: BMVEL 335.

Джерело: Статистичний щорічник з продовольства, сільського та лісового господарства Німеччини (2001 стр. 146)

Таблиця 9. Фінансування водогосподарських та культурно-інженерних заходів

208. Finanzierung wasserwirtschaftlicher und kulturbautechnischer Maßnahmen

2000

Mill. DM

3160400

Maßnahme	Ausführungs-kosten	Eigenmittel der Bauträger (einschl. Darlehen aus dem freien Kapitalmarkt)	Zuschüsse (einschl. zinsgünstige Darlehen)
Entwässerung	21,099	14,211	6,888
Bewässerung	17,706	8,716	8,990
Bodenverbesserung	35,133	22,993	12,140
Talsperren und Hochwasserrückhaltebecken	197,759	125,356	72,403
Wildbach- und Lawinenverbauung	11,481	2,704	8,777
Gewässerausbau	307,974	138,810	169,164
Ländliche Wege	95,914	28,375	67,539
Trinkwasserversorgung			
a) in ländlichen Gemeinden	842,140	456,812	385,328
b) in Städten	442,360	351,713	90,647
Abwasserbeseitigung			
a) in ländlichen Gemeinden	3 041,439	1 605,052	1 436,387
b) in Städten	2 101,197	1 471,029	630,168
Küstenschutz	352,791	192,993	159,798
Unterhaltung der Gewässer und Hochwasserschutzanlagen	580,707	269,182	311,525
Zusammen	**8 047,700**	**4 687,946**	**3 359,754**

Q u e l l e: BMVEL 524.

Джерело: Статистичний щорічник з продовольства, сільського та лісового господарства Німеччини (2001 стр. 189)